

Αθήνα, 14 Ιουνίου 2016
Α.Π.2009

Προς
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
κ. Νικόλαο Βούτση

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Με την παρούσα επιστολή, η Νέα Δημοκρατία θέλει να θίξει ζητήματα που αφορούν τον τρόπο νομοθέτησης και μη χρηστής λειτουργίας του κοινοβουλευτικού ελέγχου, τα οποία προκύπτουν είτε από κατάχρηση διαδικασιών, είτε από παράβαση κανόνων, ακόμη και συνταγματικού επιπέδου.

Αναφερόμαστε ειδικότερα στη συχνότατη νομοθέτηση με Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 44 του Συντάγματος, την παρείσφρηση σε κάθε νομοσχέδιο που ψηφίζεται μεγάλου αριθμού τροπολογιών, οι οποίες δεν έχουν ούτε καν επιδερμική σχέση με το κύριο περιεχόμενό του. Επιπρόσθετα, επισημαίνουμε την προσφάτως ανακύψασα τακτική να αντικαθίστανται ολόκληρα άρθρα νομοσχεδίων λίγο πριν την ψήφισή τους με την εσφαλμένη εφαρμογή της νομοτεχνικής βελτίωσης, αλλά και την επιλεκτική προτεραιοποίηση αιτημάτων κοινοβουλευτικών ομάδων για τη σύσταση εξεταστικών επιτροπών.

Οι Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), όπως γνωρίζετε, πρέπει να εκδίδονται σε «έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης». Στο παρελθόν τόσο εσείς προσωπικά όσο και άλλα στελέχη του κόμματός σας, αλλά κυρίως ο σημερινός Πρωθυπουργός, σπεύδατε να κατηγορήσετε την προηγούμενη κυβέρνηση για τις ΠΝΠ που εξέδωσε. Μάλιστα, η κριτική σας στην έκδοση ΠΝΠ αποτέλεσε τη βάση του ισχυρισμού σας ότι η προηγηθείσα κυβέρνηση δεν σεβόταν το Σύνταγμα (οι ΠΝΠ «συρρικνώνουν τη Δημοκρατία» σύμφωνα με δηλώσεις του σημερινού Πρωθυπουργού το Δεκέμβριο του 2012 ενώ ήταν «χουντικής εμπνεύσεως» σύμφωνα με δική σας, προσωπική τοποθέτηση).

Η προηγούμενη κυβέρνηση, με θητεία που διήρκεσε περισσότερο από δυόμισι χρόνια, εξέδωσε συνολικά **33** ΠΝΠ και Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ). Για κάθε μία χωριστά μπορούσε να θεμελιώσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων που θέτει το Σύνταγμα. Δεν μπορεί να ειπωθεί το ίδιο, όμως, για τις ΠΝΠ και τις ΠΥΣ που εκδίδει η σημερινή κυβέρνηση (**34** ήδη από το Φεβρουάριο του 2015, δηλαδή, τριπλάσιες σε ετήσια βάση, σε σχέση με την προηγούμενη κυβέρνηση).

Δεν είναι δυνατόν, για παράδειγμα, ζητήματα όπως η εσωτερική λειτουργία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ή η δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων σπουδών δια βίου μάθησης να ρυθμίζονται με ΠΝΠ.

Παρόμοιας εκτάσεως πλέον είναι και η παράβαση στοιχειωδών αρχών καλής νομοθέτησης, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στο Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής και αφορούν τη συνάφεια των τροπολογιών που κατατίθενται σε ένα νομοσχέδιο, καθώς και την ψευδεπίγραφη χρήση της δυνατότητας για νομοτεχνικές βελτιώσεις μιας διάταξης με ουσιαστικό σκοπό την πλήρη αντικατάστασή της.

Έτσι, πολλά κρίσιμα θέματα, τα οποία κανονικά θα έπρεπε να έχουν εισαχθεί στη Βουλή κατόπιν ουσιαστικής διαβούλευσης και θα έπρεπε να έχουν τύχει και επεξεργασίας στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής, εισάγονται λάθρα με εκπρόθεσμες τροπολογίες σε άσχετα νομοσχέδια.

Την βουλευτική περίοδο που διανύουμε έχουν εισαχθεί **110** εκπρόθεσμες υπουργικές τροπολογίες και **120** εκπρόθεσμες βουλευτικές. Μάλιστα το ποσοστό επί των δεκτών τροπολογιών είναι το υψηλότερο των τελευταίων περιόδων, φτάνοντας το **98%** στις υπουργικές και το **23%** στις βουλευτικές.

Η πρακτική αυτή δεν επιτρέπει τον ενημερωμένο διάλογο μεταξύ των βουλευτών, καθώς η κατάθεση και η ψήφιση των τροπολογιών αυτών γίνεται αιφνιδιαστικά και δεν επιτρέπει στους βουλευτές να μελετήσουν τα αντίστοιχα θέματα, ώστε να μπορούν να εκτιμήσουν σωστά τις εκάστοτε προτεινόμενες διατάξεις. Επίσης, παρακάμπτει την όλη διαδικασία που προβλέπει ο Κανονισμός της Βουλής για την εισαγωγή και την επεξεργασία ενός σχεδίου νόμου, διαδικασία που έχει σκοπό να διασφαλίσει τη διαφάνεια, την ενημέρωση και τον ώριμο κοινοβουλευτικό διάλογο. Αξίζει να αναφερθεί ότι **από τον Οκτώβριο του 2015** έχουν ψηφιστεί **163** υπουργικές και **65** βουλευτικές τροπολογίες. Τέτοιου είδους πρακτικές η κυβέρνηση, όσο ήταν στη θέση της αξιωματικής αντιπολίτευσης, τις χαρακτήριζε ως (ν)τροπολογίες.

Αντίστοιχες διαπιστώσεις μπορεί κανείς να κάνει και για τις συνοδευτικές εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, καθώς σε πολλές περιπτώσεις δεν μπορεί να προβλεφθεί η οικονομική επίπτωση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, όπως οι ίδιες οι εκθέσεις επισημαίνουν, πόσο μάλλον όταν πρόκειται για βουλευτικές τροπολογίες που δεν περιλαμβάνουν συνοδευτικές εκθέσεις. Με απλά λόγια, η Βουλή νομοθετεί στα τυφλά, ψηφίζοντας νόμους των οποίων τις οικονομικές συνέπειες δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει. Αξίζει να σημειωθεί, ότι σε πλείστες όσες περιπτώσεις, η Βουλή, σύμφωνα και με τις σχετικές εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, νομοθετεί την αναδρομική νομιμοποίηση δαπανών, γεγονός το οποίο, επίσης αποτελεί μια άκρως καταχρηστική και οριακή, κοινοβουλευτικά, διαδικασία.

Ακόμη χειρότερη είναι η χρήση, στο τελευταίο στάδιο της συζήτησης ενός νομοσχεδίου και ακριβώς πριν από την ψήφισή του, της τεχνικής της

νομοτεχνικής βελτίωσης. Με τις νομοτεχνικές βελτιώσεις δεν αναδιατυπώνονται διατάξεις κατά τρόπο νομοτεχνικώς δόκιμο, αλλά αντικαθίστανται με πλήρη αλλαγή του περιεχομένου τους. Με τη διαδικασία αυτή, στην ουσία, υφαρπάσσεται η ψήφος ακόμη και των συναδέλφων Βουλευτών της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, ενώ η αντιπολίτευση στερείται ουσιαστικά ακόμη και της δυνατότητας να αντικρούσει εντός του Κοινοβουλίου τη νέα ρύθμιση. Και φυσικά, ο κοινοβουλευτικός διάλογος, η ουσία του Κοινοβουλευτισμού, απλώς παραμερίζεται σα να επρόκειτο για μία βλαπτική τυπικότητα.

Άξιο αναφοράς, είναι το απαράδεκτο γεγονός που έλαβε χώρα κατά την ψήφιση του πολυνομοσχεδίου (πλέον ν.4389/2016) όταν υπεβλήθησαν από τους αρμόδιους υπουργούς ούτε λίγο-ούτε πολύ **180 νομοτεχνικές βελτιώσεις**, πολλές εκ των οποίων ρύθμιζαν ουσιαστικά ζητήματα.

Επιπροσθέτως, γίνεται κατάχρηση του Κανονισμού της Βουλής (ΚτΒ) σε ό,τι αφορά τις ειδικές και συνοπτικές νομοθετικές διαδικασίες. Ο ΚτΒ στο άρθρο 104 κάνει λόγο για αναβολή εικοσιπεντάωρων ωρών της ψήφισης του νομοσχεδίου στο σύνολο, εφόσον προστεθούν νέα άρθρα ή γίνουν δεκτές τροπολογίες. Η εφαρμογή του ΚτΒ είναι επιβεβλημένη και δεν πρέπει να παραβιάζεται καθημερινά.

Σοβαρά ζητήματα εγείρονται και με τον προγραμματισμό του κοινοβουλευτικού έργου. Κατ' αρχάς, κατά παράβαση του Κανονισμού της Βουλής, τα νομοσχέδια εισάγονται πλέον με τη μορφή του κατεπείγοντος.

Δυστυχώς, η υποβάθμιση της διαδικασίας και το γεγονός ότι η Βουλή των Ελλήνων μένει για μεγάλα χρονικά διαστήματα χωρίς την παραγωγή νομοθετικού έργου, είναι κάτι που συμβαίνει για πρώτη φορά, γεγονός που δημιουργεί σοβαρούς προβληματισμούς καθώς μειώνει την κοινοβουλευτική και δημοκρατική της λειτουργία. Μάλιστα τελευταία παρατηρήθηκε υπουργοί της κυβέρνησης να δηλώνουν «κώλυμα» αρνούμενοι να προσέλθουν στη Βουλή, με αποτέλεσμα να ακυρωθούν όλες οι επίκαιρες ερωτήσεις που είχαν προγραμματιστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας του «κοινοβουλευτικού ελέγχου».

Στο ζήτημα αυτό, και εσείς ο ίδιος αναφερθήκατε δημόσια πριν από μερικές ημέρες (9 Ιουνίου σε συνέντευξη τύπου) λέγοντας ότι ορισμένοι υπουργοί έχουν "αρνητικό πρόσημο" στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και ότι ευελπιστείτε ότι με τις σωστές κινήσεις θα αυξηθεί το χαμηλό ποσοστό των απαντήσεων επί των επίκαιρων ερωτήσεων.

Τα αποτελέσματα είναι απογοητευτικά. Για παράδειγμα από τις **924** Επίκαιρες Ερωτήσεις που έχουν κατατεθεί την ΙΖ΄ Περίοδο (3.10.2015-10.06.2016) συζητήθηκαν μόλις **450**, δηλαδή λιγότερες από τις μισές. Όσον αφορά τις Επίκαιρες στον Πρωθυπουργό η εικόνα είναι ακόμη χειρότερη. Από τις συνολικά **46** Επίκαιρες που έχουν κατατεθεί έχουν συζητηθεί μόλις **3**.

Τέλος, παρατηρείται μια επιλεκτική συζήτηση αιτημάτων σύστασης εξεταστικών επιτροπών. Ενώ για παράδειγμα ξεκίνησε η εξεταστική επιτροπή για τη χρηματοδότηση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και των Κομμάτων, στο οποίο συμφώνησε η Νέα Δημοκρατία, δεν συμβαίνει το ίδιο με το από 30.03.2016 αίτημα μας περί σύστασης εξεταστικής επιτροπής για τη διερεύνηση των αιτιών που οδήγησαν στην αναγκαστική τραπεζική αργία, την επιβολή των κεφαλαιακών περιορισμών (capital controls), αλλά και το τρίτο Μνημόνιο και την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών.

Σήμερα, δύο και πλέον μήνες μετά την υποβολή της αίτησης, παρά τις διαρκείς οχλήσεις μας στη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, εξακολουθείτε να μην κινείτε τις σχετικές διαδικασίες για τη σύσταση της εξεταστικής, για λόγους που ο καθένας, προφανώς, μπορεί να αντιληφθεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Σας αποστέλλουμε την παρούσα επιστολή προσβλέποντας στον υπερκομματικό και θεσμικό σας ρόλο, προκειμένου να εξαλειφθούν οι εν λόγω συμπεριφορές που δημιουργούν σοβαρές στρεβλώσεις στην κοινοβουλευτική λειτουργία. Είμαστε βέβαιοι ότι συμφωνείτε πως η κατάχρηση στην έκδοση ΠΝΠ συνιστά ουσιαστική μετακύληση της νομοθετικής αρμοδιότητας στην Κυβέρνηση, η οποία παραβιάζει το διαχωρισμό των λειτουργιών - βασικό πυλώνα του κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος.

Επίσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας, σας καλούμε να εφαρμόσετε τον Κανονισμό, ώστε η Βουλή να συζητά και να υιοθετεί νομοθετικές διατάξεις μετά από πλήρη, κατά το δυνατόν, κοινοβουλευτική διαδικασία και να σταματήσουν οι στρεβλές και αντικοινοβουλευτικές πρακτικές οι οποίες προαναφέρθηκαν και λαμβάνουν χώρα το τελευταίο διάστημα. Άλλωστε ο τρόπος της ελεύθερης και δημοκρατικής λειτουργίας της Βουλής αποτελεί κατευθυντήρια διάταξη, ώστε η πλειοψηφία της Βουλής να σέβεται τα δικαιώματα της μειοψηφίας με τις διατάξεις που εισάγει στον Κανονισμό.

Προς το σκοπό αυτό ελπίζουμε, ως κορυφαίος εκπρόσωπος του Νομοθετικού μας Σώματος, να προχωρήσετε και στις δέουσες συστάσεις προς την Κυβέρνηση.

Με εκτίμηση,

Κυριάκος Μητσοτάκης
Πρόεδρος Νέας Δημοκρατίας